

Interpretatie en Handreiking eigen verklaring – addendum met betrekking tot de Waalse afvalstoffenregelgeving

Versie 1.0 - november 2025

1. Inleiding

In juni 2025 heeft Better Biomass versie 1.0 gepubliceerd van de 'Interpretatie en Handreiking eigen verklaring voor ontdoeners van afvalstoffen en residuen' (hierna: 'de handreiking'). In paragraaf 4.1 van de Handreiking staat gespecificeerd dat Better Biomass eisen in wet- en regelgeving voor afvalstoffen en residuen als gelijkwaardig kan erkennen, wanneer de wet- en regelgeving naleving van Better Biomass eisen met betrekking tot de eigen verklaring borgt. Voor inzamelaars die onder deze wet- en regelgeving vallen betekent dit dat zij geen eigen verklaringen van de leverende ontdoeners hoeft te ontvangen en te beheren, en dat de risicogebaseerde controle van de ontdoeners als onderdeel van het certificeringsproces van de inzamelaar over het algemeen niet vereist is.

In dit addendum wordt onderbouwd dat Better Biomass de Waalse regelgeving met betrekking tot registratie en melding van afvalstoffen als gelijkwaardig erkent (paragrafen 2 en 3).

Dit addendum dient altijd in samenhang te worden gelezen met de volledige Handreiking. Wanneer Better Biomass een nieuwe versie van de handreiking uitbrengt zal de inhoud van dit addendum daarin worden opgenomen.

2. Waalse wet- en regelgeving voor het registreren en melden van afvalstoffen

2.1 Achtergrond

De verplichtingen voor producenten, vervoerders en inzamelaars van afvalstoffen zijn in Wallonië in verschillende wettelijke bepalingen vastgelegd. Onderstaand worden de bepalingen die het meest van belang zijn in relatie tot de eisen uit de eigen verklaring samengevat:

Algemeen regelgevend kader voor afvalstoffen

In de eerste plaats is van belang het decreet van de Waalse regering van 9 maart 2023 betreffende afval, materiaalcirculairiteit en openbare netheid (*Le décret du 9 mars 2023 relatif aux déchets, à la circularité des matières et à la propreté publique*). Dit decreet stelt een (nieuw) juridisch kader vast voor alle afvalstromen

Artikel 72 van bovengenoemd decreet bevestigt de verplichtingen die reeds vervat zijn in de exploitatievoorwaarden voor afvalbeheerinstallaties, en in de registratiebesluiten van inzamelaars en vervoerders, namelijk het bijhouden van een afvalregister met de volgende informatie:

- 1° de hoeveelheid, aard en oorsprong van het afval;
- 2° de naam en het adres van de oorspronkelijke producent of vorige houder van het afval;
- 3° de datum waarop het afval wordt overgedragen of in ontvangst genomen;
- 4° voor afvalbeheerinstallaties, afhankelijk van de hergroeperings-, voorbehandelings-, nuttige toepassings- of verwijderingshandelingen die het afval ondergaat: wanneer dit afval nuttig wordt toegepast, de hoeveelheid en aard van de producten, materialen of afvalstoffen die overblijven of voortkomen uit de voorbereiding voor hergebruik, recycling of andere nuttige toepassingen; wanneer

dit afval wordt verwijderd, de hoeveelheid en aard van de producten, materialen of afvalstoffen die overblijven of voortkomen uit de verwijderingshandeling(en);

5° indien van toepassing: de bestemming, inzamelingsfrequentie, vervoermiddel, naam en adres van de erkende of geregistreerde vervoerder en de beoogde wijze van hergroepering, voorbehandeling, nuttige toepassing of verwijdering voor dit afval; de bestemming, inzamelingsfrequentie, naam en adres van de inzamelaar, handelaar of makelaar die het afval of de fracties van producten, materialen of afval heeft overgenomen die overblijven of voortkomen uit een of meer van de onder 4°, a) of b) bedoelde handelingen.

Artikel 47 van het decreet voorziet verder in de formele verplichtingen van producenten en houders van bedrijfsafval. Zo moeten zij, wanneer zij een beroep doen op een derde voor het vervoer, de inzameling, de hergroepering en/of de verwerking van afval, aantonen dat zij de regelgeving naleven, met name door middel van een schriftelijk contract of elk document afgegeven door de inzamelaar of de installatie, waaruit blijkt dat de artikelen 6 (betreffende de afvalhiërarchie) en 32 (milieuvriendelijk afvalbeheer) worden nageleefd.

Registratieverplichtingen voor inzamelaars en vervoerders van afval

Naast het algemene afvalkader is in het bijzonder van belang het besluit van de Waalse Regering van 13 november 2003 betreffende de registratieverplichting van inzamelaars en vervoerders van niet-gevaarlijk afval (*l'arrêté du Gouvernement wallon du 13 novembre 2003 relatif à l'enregistrement des collecteurs et des transporteurs de déchets autres que dangereux*), en de latere wijzigingen van dit besluit (bijvoorbeeld het besluit van de Waalse regering van 13 juli 2017). In het besluit is de verplichting tot registratie vastgelegd voor natuurlijke personen en rechtspersonen die niet-gevaarlijk afval professioneel inzamelen en/of vervoeren.

SPW Agriculture, Ressources naturelles, Environnement (SPW ARNE) – Département du Sol et des Déchets (DSD) is de verantwoordelijke administratie voor de registratie van transporteurs en inzamelaars van niet-gevaarlijk afval. Op de website van het Département zijn de voorwaarden voor de registratie en het melden van afvalstoffen verder uitgewerkt

(https://sol.environnement.wallonie.be/home/formulaires-dechets/collecteurs---transporteurs/conditions.html?utm_source=chatgpt.com onder *Conditions – Collecteurs / transporteurs de déchets autres que dangereux*). In onderstaand kader is de vertaling hiervan weergegeven.

Voorwaarden – Inzamelaars / Transporteurs van niet-gevaarlijk afval

1. Uitoefening van de functie

Afval dat per weg, waterweg of spoor wordt vervoerd moet vergezeld zijn van een volledig ingevulde en ondertekende vrachtbrief of verzendnota.

Deze documenten moeten de volgende gegevens bevatten:

- De beschrijving van het afval;
- De hoeveelheid, uitgedrukt in kilogram of liter;
- De datum van het transport;
- De naam of handelsnaam en het adres of de maatschappelijke zetel van de inzamelaar;
- De naam of handelsnaam en het adres of de maatschappelijke zetel van de transporteur.

De inzamelaar en transporteur overhandigen aan de persoon van wie zij het afval ontvangen een attest dat vermeldt:

- Hun naam of handelsnaam, adres of maatschappelijke zetel;

- De naam of handelsnaam en het adres of de maatschappelijke zetel van de persoon die het afval heeft overgedragen;
- De datum en plaats van overdracht;
- De hoeveelheid overgedragen afval;
- De aard en de code (EURAL) van het afval;
- De naam of handelsnaam, het adres of de maatschappelijke zetel van de transporteur.

2. Rapportage en informatie

Jaarlijkse rapportage

Elk jaar, uiterlijk 60 dagen na het einde van het betrokken jaar, moet de inzamelaar en transporteur een reeks documenten naar de administratie sturen:

- een verklaring van inzameling of transport, en het verstrekken van informatie over de aard en de totale hoeveelheid van het vervoerde afval en de identificatie van de faciliteiten die dit afval ontvangen (groeperings-, voorbehandelings-, terugwinning- en verwijderingsfaciliteiten);
- de kentekens van de voertuigen die voor afvaltransport worden gebruikt,
- en de lijst van chauffeurs die aan de transportactiviteiten zijn toegewezen.

Halfjaarlijkse fiscale aangifte

Het belastingbesluit van 22 maart 2007 ter bevordering van de preventie en de nuttige toepassing van afval in het Waals Gewest voert een belasting in op afval dat in het Waals Gewest wordt ingezameld en buiten het grondgebied van het Waals Gewest wordt verwerkt (hoofdstuk V). In toepassing van deze verplichting zijn halfjaarlijkse belastingaangiften vereist van de vervoerders en ophalers die mogelijk de belasting verschuldigd zijn.

Informatieplicht

Wanneer er een wijziging is in een wezenlijk element van de registratieaanvraag, moet de houder van de registratie de administratie onmiddellijk informeren (contactgegevens onderaan de pagina).

Meer details over de in bovenstaand kader genoemde 'jaarlijkse rapportage' en 'halfjaarlijkse fiscale aangifte' zijn op dit moment hier te vinden:

<https://sol.environnement.wallonie.be/home/formulaires-dechets/collecteurs---transporteurs/rapportage-et-declaration-fiscale.html>

Verplicht gebruik van Euralcodes

Tenslotte is de verplichting tot het gebruik van Euralcodes van belang. In Artikel 2 van het *Arrêté du Gouvernement Wallon van 10 juli 1997* (AGW 10/07/1997) over het opzetten van een *Catalogue des déchets*, is dit vastgelegd. Vertaald luidt deze verplichting als volgt:

'De catalogus van afval is opgenomen in kolommen 1 en 2 van de tabel in bijlage I. Het gebruik van de codes en omschrijvingen zoals opgenomen in de catalogus is verplicht voor het overleggen van elk administratief document. De houder van een afvalstof bepaalt deze door de keuze van de omschrijving ('libellé') én de code die het meest geschikt is. In geval van gebruik van een code XX XX 99 ('déchets non spécifiés ailleurs' / afval niet elders gespecificeerd), dient de vermelding 'déchets non spécifiés ailleurs' te worden vervangen door een omschrijving die de aard van de bedoelde afvalstoffen aangeeft.'

Toezicht en handhaving

Het besluit van de Waalse Regering van 13 november 2003 betreffende de registratieverplichting van inzamelaars en vervoerders van niet-gevaarlijk afval (*l'arrêté du Gouvernement wallon du 13*

novembre 2003 relatif à l'enregistrement des collecteurs et des transporteurs de déchets autres que dangereux) legt de bevoegdheid voor van controle en toepassing (met name voor registratieaanvragen en afvalstoffenmeldingen) bij SPW Agriculture, Ressources naturelles et Environnement (SPW ARNE), meer specifiek het Département du Sol et des Déchets (DSD), via de dienst Direction des Infrastructures de Gestion et de la Politique des Déchets (DIGPD).

De bevoegde autoriteit voor het onderzoeken en melden van overtredingen is SPW Agriculture, Ressources naturelles et Environnement (SPW ARNE), meer specifiek het Département de la Police et des Contrôles (DPC).

3. Toepassing voor de eigen verklaring eis

Better Biomass heeft na een analyse van het Waalse afvalwet- en regelgeving, en in het bijzonder het wettelijke systeem voor het registreren en melden van afvalstoffen, geconcludeerd dat dit systeem borgt dat aan verschillende vereisten van Better Biomass wordt voldaan. Het zorgt met name voor:

- de traceerbaarheid van afval vanaf de ontdoener tot de inzamelaar van het afval;
- de correcte classificatie van de afvalstof conform EURAL codes;
- de correcte bepaling en documentatie van de afvalhoeveelheden.

Als de Better Biomass auditor tijdens de audit kan verifiëren dat de inzamelaar van afvalstoffen aan de specifieke wettelijke vereisten voldoet, hoeft de inzamelaar geen eigen verklaringen van de leverende ontdoeners te ontvangen en te beheren. Bovendien is een risicogebaseerde controle van de punten van oorsprong als onderdeel van het certificeringsproces van het inzamelpunt niet vereist. Dit geldt ongeacht de hoeveelheid afval die door het punt van oorsprong wordt gegenereerd. Wanneer een auditor het vermoeden of bewijs heeft dat niet wordt voldaan aan de non-modificatie eis uit de RED is wél een controle van de punten van oorsprong noodzakelijk. Het niet voldoen aan de non-modificatie eis van de RED betekent dat niet-afvalstoffen bewust als afvalstoffen zijn geclassificeerd om daarmee aan minder duurzaamheidseisen te hoeven voldoen. De afvalregelgeving kent geen verbod op modificatie, waardoor op dit punt extra toezicht door de auditor noodzakelijk is.

In de auditrapportage dient de auditor aan te geven in hoeverre gebruik is gemaakt van het systeem van wettelijk verplichte afvalregistraties en -meldingen om aan de Better Biomass eisen voor afvalstoffen residuen (i.h.b. in relatie tot de eigen verklaring) te voldoen.

N.B. De wet- en regelgeving voor het registreren en melden van afvalstoffen voorziet dat gegevens over afvalstoffen en ontdoeners correct worden geregistreerd. Hierop vindt handhaving plaats door de Waalse overheidsinstantie DSD/DIGPD. Indien de DSD/DIGPD kennis krijgt van fouten of fraude, kan zij een registratie intrekken of schorsen en kan de DPC een rapport opstellen.

Het is ongewenst dat de Better Biomass auditor de toezichtsrol van de milieu-inspectie 'over doet'. Uitgangspunt binnen Better Biomass is daarom dat toezicht op de wettelijke eisen plaats vindt door DSD/DIGPD, en dat de Better Biomass auditor nagaat of de milieu-inspectie structurele fouten en/of fraude in de registratie en meldingen hebben vastgesteld. Wanneer dat het geval is, wordt immers niet meer voldaan aan de eisen van Better Biomass. Wanneer de Better Biomass auditor constateert dat DSD/DIGPD geen structurele fouten en/of fraude in de registratie van meldingen hebben vastgesteld kan hij ervan uitgaan dat op dit punt aan de Better Biomass eisen wordt voldaan. De Better Biomass auditor dient in zijn auditrapport toe te lichten wat de bevindingen van DSD/DIGPD waren.

Concreet betekent bovenstaande dat de Better Biomass auditor geen controles bij ontdoeners hoeft uit te voeren, tenzij de auditor vermoedt dat niet afvalstoffen bewust als afvalstof zijn geclassificeerd

(niet voldoen aan de 'non-modificatie eis' uit de RED). Wel moet de auditor inzage hebben in rapportages van DSD/DIGPD die in het bezit zijn van de betreffende inzamelaar. Ook kan het zijn dat de Better Biomass auditor tijdens de audit toegang moet verkrijgen tot de administratie van afvaltransportnummers en de meldingen. Afvalinzamelaars moeten deze toegang verlenen.

4. De eigen verklaring voor afvalstoffen afkomstig van huishoudens in Wallonië

In België zijn de gewesten (Vlaanderen, Wallonië en Brussels Hoofdstedelijk Gewest) en gemeenten wettelijk verplicht om huishoudelijk afval in te zamelen (of te laten inzamelen) en te zorgen voor correcte verwerking evenals het rapporteren van verschillende gegevens.

In Wallonië wordt het kader vastgelegd door het decreet van de Waalse regering van 9 maart 2023 betreffende afval, materiaalcirculairiteit en openbare netheid (*Le décret du 9 mars 2023 relatif aux déchets, à la circularité des matières et à la propreté publique*).

De intercommunales moeten maandelijks aangiften doen via het CETRA-systeem in toepassing van het besluit van de Regering van 15 september 2016 (subsidies voor infrastructuur). De gemeenten moeten jaarlijkse aangiften doen via het FEDEM-systeem in toepassing van het besluit van de Waalse Regering van 17 juli 2008 (kleine subsidies).

Dit systeem borgt dat:

- afvalstromen selectief worden ingezameld.
- afvalsoorten en hoeveelheden eenduidig worden geregistreerd volgens de EURAL-codes.

Het laten ondertekenen van een eigen verklaring door huishoudens zou geen meerwaarde bieden bovenop deze wettelijke borging. Bovendien zou het praktisch onuitvoerbaar zijn om alle huishoudens een eigen verklaring te laten tekenen. Daarom hoeven binnen Better Biomass huishoudens geen eigen verklaring af te geven voor het afval dat zij aanbieden.

Meer informatie is te vinden op de website van het Département du Sol et des Déchets:
<https://www.wallonie.be/fr/acteurs-et-institutions/wallonie/spw-agriculture-ressources-naturelles-et-environnement/departement-du-sol-et-des-dechets>.